

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 17 Października v. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WIADOMOSĆ OD WOJSKA DZIAŁAJĄCEGO.
(z Ruskiego Inwalida.)

O działaniach pod twierdzą Warną, od dnia
23 do 27 września.

Otworzywszy robotami około oblężenia drogi do twierdzy, zamierzono było wejść przez gotowy już wyłom do najbliższego morza bastionu północnego, dla zrobienia w nim, gdyby się udało, lożamentu, a potem założenia baterji. Do tego przeznaczono 110 wybornych strzelców i maytków, a dla ich wzmocnienia, jedną rotę 13go półku strzelców i dwie rotę Leyb-Gwardji półku Izmailowskiego, oraz 150 robotników z kosztami. D. 25 września, godziną przed świtem, wyborowi strzelcy i maytkowie, pod dowództwem leytenanta *Zaycewskiego*, nader pomyślnie weszli do wyłomu, nie dawszy żadnego wystrzału: broniący go Turcy wszyscy polegli na miejscu. Nie napotykając nigdzie silnego oporu, mężni ci wojownicy unieśli się zapałem, i nie myśląc o zamierzonym w bastyonie lożamencie, puścili się dalej wgląd samego miasta, i weszli w jego środek. Tymczasem w trzech różnych miejscach, wykonane były z naszych reduct fałszywe ataki, a fossa twierdzy oczyszczoną została ze strzelców nieprzyjacielskich, którzy zasiedli po dołach.

Pomimo tak niespodzianego skutku, i postąpnym, jedna za drugą rotą na odsiecz okopu strzelcom i maytkom, widoczną była, że się nie zdołają oprzeć całej załodze nieprzyjacielskiej, i utrzymać zajętego bastyonu, w którym nie pośpieli zrobić lożamentu. Dla tej oczywistości i dla uniknienia daremnej krwi przelewu, stanowczy dano im rozkaz, aby się cofnęli; co też skutecznili w zupełnym porządku, uprowadziwszy z sobą mnóstwo kobiet chrześcijanek i dzieci, które do nich przystały, oraz dwie zdobyte na bastyonie chorągwie. Znalezionych zaś w bastyonie 14 dział, dla niemożności zabrania, zagwoźdżono a jedno z nich wrzucono do fossy. Strata z naszej strony wynosi do 80 ludzi w poległych, a do 300 ranionych; ze strony zaś nieprzyjaciela może być liczona do 600 ludzi.

Sprawa ta, lubo bez pożądanego skutku, posłużyła jednak do przeświadczenia Turków, że już nie masz dla nich bezpieczeństwa w murach Warny, i że ich twierdza, może być wzięta szturmem, za pomocą otworzonych wyłomów. Skutkiem tego było przybycie, w tymże dniu, urzędnika Tureckiego, w celu układow względem poddania miasta; a dziś zrana, jeden z głównych dowódców, *Jusuf-Basza*, widział się z Admiralem *Greigiem* w przykopie. Wszakże układy te nie wstrzymały robót około oblężenia, które dalej posuwają się z wielkim pośpiechem i z największą czynnością.

Na brzegu południowym zatoki Warnieńskiej, naprzeciw pozycji Jenerał-Adjutanta *Bistroma*, nieprzyjaciel, od d. 18 nie robił już żadnych kroków: zbierające się czasami tłumy Turków, są rozpraszaone od naszych wystrzałów.

Działania pod Warną dnia 29 września.

(Journal de St-Petersbourg.)

Świetne czyny i prace niezmordowane wojska Rossyjskiego pod Warną, zostały nakoniec uwieńczone skutkiem nayspełniejszym. Ta wielkiej wagi twierdza oddała się na łaskę dzisiaj zrana, i już jest przez wojska nasze zajęta.

Przestrach, jaki po całym miesiącu rozniosła odwaga małego oddziału naszych żołnierzy, który się tam był dostał d. 25 września, mocno się przyłożył do przyspieszenia poddania się dobrowolnego. Przestrach mieszkańców był tak wielki, że układy względem kapitulacyi zostały rozpoczęte tegoż wieczora; i wnet po tych rozmowach, *Jussuf-Basza* pierwszy dał przykład poddania się, przez udanie się dnia wczorajszego do naszego obozu na czele Turków, powierzonych bezpośrednio jego dowództwu, gdzie przybywszy rozkazał im broń złożyć bezwarunkowie. Wielka część załogi podobnież uczyniła w nocy i o poranku. Kapitan *Basza* pozostał sam z małą liczbą stronników swoich w cytadelli, gdzie go wzięty w niewolę wojska nasze, które weszły do miasta przez wyłomy, z biciem w bębny i rozwiniętymi chorągwiami, bez napotkania najmniejszego niebezpieczeństwa. Półki 15ty i 14ty strzelców postępowały naprzód, za niemi batalion saperów gwardji, i nakoniec gwardji półk Izmailowski.

Najjaśniejszy Cesarz Jegomość objechał osobieście wszystkie roboty oblężenia i z zadowoleniem poglądał na pokonane zawady, nie tylko na początku, ale szczególnież ku końcowi oblężenia, w ostatnich dniach którego, śmiałość działań przewyższyła to wszystko, co dotąd widzieć się zdarzyło. Złamąd Cesarz Jegomość wjechał na wyłom i oglądał wszystkie punkta twierdzy, do których atak był przypuszczany.

Jenci zapewniają, że napoczątku oblężenia liczba garnizonu wynosiła do 22,000 ludzi, obemując w to i mieszkańców uzbrojonych, i że teraz zmniejszyła się do 6,000 ludzi. Zresztą liczba jenców i trofeów, które się w ręce nasze dostały, nie jest jeszcze dostatecznie wiadomą, również, jak ilość zapasów, żywności, potrzeb wojennych i dział w twierdzy.

W tej chwili otrzymano doniesienie od Jenerał Adjutanta *Bistroma*, iż za odebraniem wiadomości o poddaniu się Warny, znaczny korpus wojsk tureckich, pod dowództwem *Omera-Frione*, który naprzeciw twierdzy stał obozem, z największym cofnął się pośpiechem, i że oddział nasz poszedł za nim w pogoni.

O działaniach w Małey-Wołoszczyźnie, d. 23
września.

(z Ruskiego Inwalida.)

Jenerał piechoty Hrabia *Lanzeron* donosi, że Seraskier *Widdyński* wyszedł d. 12 września ze swoich fortyfikacyj pod Kalafatą, ze 26 tysiącami wojska i 30 działami, w zamiarze opanowania Krajowy. Był on już przed czasem mianowany baszą tego miasta, czego dotąd nigdy nie było przykładu w obu Xięztwach. Doszedłszy do wsi *Bayleszty*, Turcy zaczęli robić okopy o 7 wiorst od tego miejsca, gdzie się znajdował Jenerał major *Geismar* ze swoim oddziałem, składającym się tylko ze 4200 ludzi pod bronią. Pomimo takiej nierówności sił, *Baron Geismar* postanowił uprzedzić nieprzyjaciela śmiałym napadem, nie dając mu czasu do ufortyfikowania się, i poszedł nań prosto d. 14 około południa. Bitwa była nader uporczywa, a ukończyła się aż z nadejściem nocy, bez ostateczney, na którąkolwiek stronę, przewagi. W niej szczególnież odznaczy-

ły się półki Dragonów, Noworossyyski i Kargoński polski; a Tomski półk piechoty odparł regularną piechotę Turecką, atoli ze znaczną dla siebie stratą.

Po czém, Baron *Geismar*, przewidując, że nazajutrz będzie atakowany i okrążony, albo przynajmniej otoczony od przewyższających się nieprzyjaciela, chwycił się zamiaru powtórnego uderzenia na niego teyże nocy, i uskutecznił to z zupełnym skutkiem. Woyska regularne Tureckie, które z rozpaczą walczyły, zostały zniszczone; inni poszli w ucieczkę w naywiększym nieładzie, rozsiewając postrach aż do samey Kalsafaty, dokąd się przeszło 10 tysięcy schroniło, porzuciwszy na drodze broń swoję. Stratę nieprzyjaciela można rachować do kilku tysięcy, w poległych, a 600 zabranych w niewolę; w liczbie pierwszych był dwutuliwy Basza z Arnautów. Prócz tego dostał się zwycięzcom w zdobyczy cały obóz Turecki, 24 chorągwi, 7 dział, mnóstwo koni i wozów, tudzież zapasów wojennych i żywności. Z naszey strony poległych i ranionych jest do 600 ludzi.

Światne to zwycięstwo zapewniło bezpieczeństwo Małey Wołoszczyzny, a zamiary Seraskiera, spustoszenia tey krainy i odcięcia naszego oddziału na niczém spełzły. Dla odznaczenia tak znakomitego czynu, Jenerał-major Baron *Geismar* podniesiony został do rangi Jenerał-porucznika.

Działania Korpusu Oddzielnego Kaukaskiego dnia 28 sierpnia.

(Journal de St. Petersburg.)

Jenerał-Adjutant Hrabia Paskiewicz - Erywański, dowodzący naczelnie Korpusem Oddzielnym Kaukaskim, donosi Jego CESARSKIEY MOŚCI o porażce Baszy Muszkańskiego i zajęciu twierdzy Ardagan przez woyska Rossyyskie.

Na skutek wiadomości, że wielka liczba mieszkańców prowincyi Kars, wyprowadzonych przez Turków ku Ardaganowi, oświadczyła życzenie powrócić do swych siedzib, półkownik Xiążę Bekowicz-Czerkaski wysłany został na ich uwolnienie i z dwoma batalionami strzelców, 200 kozaków, 70 jeźdźców armeńskich z Karsu, i 4 lekkich dział O piętnaście wiorst od Ardaganu dowiedziawszy się, że Basza Muszkański, na czele 4000 ludzi, pędził ku Erzerum mieszkańców, na pomoc którym pośpieszyły woyska nasze, i wtedy postanowił uderzyć na nieprzyjaciela dnia 17 sierpnia. Turcy rozwinęli się zrazu; ale zręcznemi obrótami, Xiążę Bekowicz zmusił go do przyjęcia bitwy, i rychło został zmuszony pójść w rozsypkę, zostawiając na polu bitwy ranionych i zabitych. W liczbie ostatnich znaleziono syna Baszy Muszkańskiego i sześćnastu oficerów wyższych. W ogólności strata nieprzyjaciela była bardzo znaczna; z naszey strony w zabitych lub zablakanych liczymy 52 a 25 ranionych.

D. 22 sierpnia, twierdza Ardagan poddała się dobrowolnie Jenerał-Majorowi Bergmannowi, który wyszedł z Karsu z małym oddziałem dla opanowania tego miasta i dla rozpedzenia partyi nieprzyjacielskich, uciekających z Achałcychu do Erzerum.

ANGLIA.

Londyn dnia 3 października.

(Journal de St-Petersbourg.)

Dnia 2 przybito w Lloyds następujące ogłoszenie, przesłane od Lorda Douglas 1 października do prezidenta komitetu:

„Mam rozkaz od hrabiego Aberdeen, oznaymić WPaństwu, dla informacyi komitetu w Lloyds, że NAYJAŚNIEJSZY CESARZ ROSSYYSKI ma postanowienie kazać blokować Dardanelle. Ta blokada będzie jedynie miała na celu, bronić wejścia okrętom, przeznaczonym do Konstantynopola i ładowanym żywnością lub artykułami kontrabandy wojenney. Gdy J. K. Mość oświadczył na Parlamencie, że NAYJAŚNIEJSZY CESARZ ROSSYYSKI „zgodził się na zawieszenie na morzu Śródziemnym „wykonywania wszystkich praw, które się Mu

„należą, jako Mocarstwu prowadzącemu wojnę.“ Lord Aberdeen żąda, iżby ogłoszenie powyższe było, bez naymniejszey zwłóki, podane do wiadomości tych wszystkich, do których ściągają się może mam prócz tego rozkaz Lorda uwiadomić, że, wedle opinii Rządu J. K. Mości, przedsięwzięcia handlowe Jego poddanych, które już zostały uczynione na mocy deklaracyi, daney przez J. K. Mość w Parlamencie, nie mogą być dotykane przez tę blokadę.”

— Na skutek depeszów, które zostały przesłane od Ministeryum spraw wewnętrznych do Margrabiego *Anglesea*, ogłosił on odezwę wstrzymującą całe zgromadzenie w hrabstwie Tipperary, i w tymże czasie rozkazał wyruszyć woyskom.

— Zapewniają, pisze gazeta *Times*, że minister oddał pod rozrządzenie Margrabiego *Anglesea*, Wice-Króla Irlandyi, wszystkie regimenty garnizonów na brzegach zachodnich Anglii, które stanowią korpus obserwacyyny w Bath, Manchester i Chester.

Jeden z dzienników irlandzkich ogłasza, że, w czasie pobytu Xiążęcia Wellingtona w Cheltenham, Biskup katolicki Kerry przybył do tego miasta, i że jeden z członków izby niższej był postany przez Xiążęcia, w celu wywiedzenia się o opinię Biskupa względem stanu Irlandyi i środków właściwych ku przywróceniu tam spokojności.

Statek parowy *Superbe*, przybył tu d. 2, o godzinie 6 wieczorem, z wielką liczbą passażerów, między którymi znajdował się goniec mający depeze do Xiążęcia Polignac; depeze te były tak wielkiej wagi, że goniec miał rozkaz wyraźny, oddania ich przed godziną 7mą.

Dnia 5 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Młoda Królowa Portugalska zwiedziła onegdaj miasto *Bristol*. Jadąc przez ulicę kłaniała się uprzejmie ludowi, który ją witał z uszanowaniem. Hrabina *Itapagipe* jest pierwszą jey nauczycielką. Bierze nauki zrana, wstaje bowiem bardzo wczesnie. Zna dobrze stosunki swoje.

Margrabia *Laviadia*, Poseł *Don Miguela* wyprawiony do *Rzymu*, przybył d. 1 b. m. do *Plymouth*, zkąd nazajutrz wieczorem wyjechał do tuteyszey stolicy. Wychodcy Portugalscy otoczyli mieszkanie jego w *Plymouth* i chcieli go znieważyc, czemu jednak z trudnością zapobieżono. Słychać, iż ma mieć pewne zlecenie od *Don Miguela* do młodey Królowey Portugalskiej.

Okręty nasze *Windsor-Castle* i *Spartiate*, oraz 46ściodziałowa fregata *Madagascar*, popłyną wkrótce na morze Śródziemne. Potęga morską angielską krążącą na tém morzu, składa się już z 5 okrętów liniowych, 7 fregat, i 21 mniejszych statków wojennych.

Nietylko gazety Ministeryalne, ale nawet opozycyjne zgadzają się w zdaniu z Ministrami, iż nie ma dla Anglii żadnego powodu wdawania się w wojnę.

Ministrowie nasi oznaymili kupcom prowadzącym handel z Turcyą, iż kawa i cukier uważają się za żywność, a zatem ulegają blokadzie Dardanellów

Więść, iż Poseł francuzki przy dworze naszym, odebrał wiadomość o wypowiedzeniu przez Portę wojny Francyi, znajduje tu dosyć wiary; pochodzi bowiem od pewnego znakomitego domu francuzkiego.

— Dnia 9 —

Przez *Bordeaux* otrzymano tu wiadomości, iż w *Rio-Janeiro* odkryto spiszek przeciw Cesarzowi *Don Pedro*, któremu Monarcha przez swoję moc charakteru śpiesznie zapobiegł.

AUSTRIA.

Wiedeń d. 10 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

W porcie i zbrojowni w *Wenecyi* panuje wielka czynność. Odebrano tam rozkaz, aby jak

najspieszniej uzbrojono fregatę dla wzmocnienia eskadry naszej na Archipelagu.

Xiągę *Kiński* i Hrabia *Lebzelter*n, którzy, jak wiadomo, pojechali do *Geny* dla przyjęcia Królowej Portugalskiej *Donny Maryi da Gloria*, otrzymali od Cesarza Jmci rozkaz, udania się w tymże celu do *Londynu*.

FRANCYA.

Paryż dnia 6 października.

(z Gazety Warszawskiej).

W skutku zdanej Królowi Jmci sprawy przez Ministra handlu o systemie celnym Francuzkim, wyznaczono Kommissyą złożoną z 7 Parów i tyluż członków Izby Deputowanych do zglębnienia, jaki system handlowy może najlepiej odpowiedzieć potrzebom krajowym. W rzeczoney sprawie oświadcza Minister zdanie swoje o systemie prohibicyjnym i wolności handlu; radzi średnią drogę, według okoliczności. W tej myśli rozpoznana Kommissya, ile dotychczasowy system celny zmienić wypada.

Donoszą z *Marsylii* pod dniem 2 b. m. o przybyciu tam okrętu, który dnia 13 września wypłynął z *Morei*, i przywiózł wiadomość, iż trzeci oddział wyprawy, złożony z brygady Jenerała *Schneider* stanął szczęśliwie na miejscu. W okolicy *Kalamaty* wystawiono piękne szafasy, z których jeden przeznaczony jest dla naczelnego dowódcy.

Na statkach, które ostatnim razem popłynęły do *Morei*, znajdują się 4 kaplice polowe ze wszystkimi sprzętami kościelnymi, potrzebnymi do odprawiania nabożeństwa. Jedna z tych kaplic ma służyć dla głównego sztabu wojska, a inne dla trzech brygad.

Podług najsławniejszych wiadomości z *Marsylii*, jazda i ciężka artylleryja przybyła dnia 6 września do *Morei* po 11stodniowej żegludze.

Jedna z gazet *Lugdunskich* pisze, iż wyspy *Iryda* i inne greckie, chcą się oddać pod opiekę Francyi.

Minister wojny posłał do *Tulonu* przez telegraf rozkaz, aby 3,076 centnarów siana, 646 centnarów słomy, 60 centnarów sucharów, 300 czarek do picia, 6,000 kółder i t. d. przewieziono na okrętach do *Morei*.

TURCYA.

(z Gazety Warszawskiej.)

Od granic tureckich 27 września.

Listy z *Widdynu* pod dniem 22 b. m. donoszą, iż tam weszło 10,000 wojska Tureckiego pod dowództwem Baszy *Omera-Vrione z Saloniki*.

Słychać, iż rząd Turecki rozpocznie układy z kilką bankierami chrześcijańskimi i izraelskimi w *Stambule* i *Smyrnie*, względem zaciągnięcia pożyczki.

— Dnia 29 —

Zdaje się, iż Xiągę *Mitosz*, rządca Serwii, myśli skrycie o niepodległości. Wybierane podatki obraca na uzbrojenie i magazyny zboża. Jest bardzo czynnym, zna dobrze plany dowódców Bośnijskich, urządził obronę granic od *Widdynu*, *Skutari* i *Bośni*, wyćwiczył blisko 60,000 milicyi, gdy tymczasem ma szczupłe wojsko liniowe. Rostropnie kieruje Senatem Serwiańskim.

— Dnia 30 —

Listy ze *Stambutu* donoszą, iż dnia 15 września zatknięto tam uroczyscie Sandżak *Szerif*, czyli chorągiew *Proro*ka. Wielki Sułtan, otoczony Ministrami, wielkimi Dygnitarzami, Ulemami, gwardyą swoją, i częścią milicyi stolicy, towarzyszył tej chorągwi do koszar w *Rami Czyflik*, i tam założył swój obóz. Znajduje się tam wpośród 8 do 10 tysięcy wojska, które stoi w oszańcowanym obozie na wzgórzach około miasta. Przeszło od stu lat żaden Sułtan nie stanął na czele wojska; ostatnim był *Mustafa II*, który osobiście niem dowodził. Po tym obrzędzie wrócili Ministrowie do stolicy, i *Reis-Effendi* mieszka teraz w pałacu *Porty*, gdzie także inni Ministrowie przenieśli swoje kancelarye. *Ghalib* Basza, Gu-

bernator w *Erzerum*, oskarżony o zbytęcną powolność i brak energii, został zrzucony z urzędu, i skazany na wygnanie do *Gallipoli*. *Salih* Basza, dotychczasowy dyrektor kopalni, otrzymał na jego miejscu stopień Seraskiera wojska w *Anatolii*.

Stambuł d. 26 września.

(z tejże gazety).

Dnia 15 b. m. nastąpiło wyruszenie Sułtana ze stolicy tutejszey, i przeniesienie Sandżak *Szerifu* (świętey chorągwi czyli *Tarczy państwa*) do obozu w *Ramis Czyflik*.

NEKROLOG.

(z Pszczoły Północney.)

Konstanty Benkendorf 2gi, Jenerał-adjutant, Jenerał-porucznik i Kawaler orderów: ś. Jerzego 3ciej klasy, ś. Włodzimierza 2giej klasy, ś. Anny 1szej klasy z bryllantami, pruskiego Orła czerwonego 2giej klasy, szwedzkiego *Miecza*, bawarskiego *Maxymiliana* i *Józefa*, oraz austryackiego *Leopolda*, mający przy tém medale: 1812 roku, za wzięcie *Paryża*, za wojnę perską 1826, 1827 i 1828 roku, i złotą szablę, ozdobioną bryllantami, z napisem: za waleczność; urodził się w roku 1785, umarł w armii działającej roku 1828, w sierpniu.

Oczyzyna utraciła w osobie *Konstantyna Benkendorfa* wiernego syna, wojsko biegłego i walecznego jenerała, ludzkość szlachetnego i dobrego człowieka!

Rodzice *Konstantego Benkendorfa* przeznaczali dlań zawód dyplomatyczny. W 13 roku wieku swojego (1797) był mianowany junkrem w kolegium spraw zagranicznych; w 1803 mianowany kamer-junkrem Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI, a 1812 został szambelanem. Tymczasem powstała wojna, i zapal wojenny, rozniecony miłością oyczyzny, wzniósł się w szlachetném sercu; wszedł do służby wojskowej w randze majora, licząc się w kawaleryi, i przeszedł do oddziału jenerał-adjutanta *Barona Wincengerode*, we wrześniu 1812 roku.

K. Benkendorf odznaczał się szczególnie w bitwach, zasłtych w okolicach Moskwy, pod *Smoleńskiem*, w czasie odwrotu *Wice-Króla włoskiego* i przy wzięciu miasta *Wilna*, będąc zawsze na przedzie z najmężniejszymi ochotnikami. W wojnie za *Oczyznię* *K. Benkendorf*, odwagą i roztropnością zjednał sobie przywiązanie podległych, zaufanie zwierzchności, a poważanie u spółtowarzyszów. W kampanii 1813 roku, z niewielkim oddziałem kawaleryi, zabrał w niewolę cały batalion piechoty westfalskiej z dwiema chorągwiemi, w bitwie pod *Belitz*. W oblężeniu *Hamburga*, dowodził osobnemu oddziałowi, i działając ze szczególném mężstwem, wziął w niewolę 500 ludzi i jedną chorągiew pod *Rotenburgiem*. Potem przeszedł do latającego oddziału jenerał-adjutanta *Czer-niszewa*, i dowodząc przodowem wojskiem w czasie wzięcia *Kasselu*, pierwszy wszedł do tego miasta, wypędziwszy nieprzyjaciela. Podczas wzięcia *Fuldy*, zręcznym obrotem odciął i zabrał w niewolę 400 francuzów. W bitwie pod *Hanau* odznaczył się szczególném mężstwem. W 1814 roku. *K. Benkendorf*, w obliczu nieprzyjaciela, przeszedł *Ren* pod *Düsseldorfem*, przez co zyskał poważanie i pochwałę równie od swojej, jak i od nieprzyjacielskiej armii. Posuwając się przodem w nieprzyjacielską ziemię z oddziałem latającym, bystrością wichru napadał na cofającego się nieprzyjaciela, odcinał go, wszędzie przerażał i mieszał jego rozporządzenia, pod twierdzą *Julich*, zabrał w niewolę 150 ludzi, pod *Leodium* 110; odznaczył się w szturmie miasta *Soisson* i pod *Brienne* dwa szwadrony jazdy francuzkiej wziął w niewolę i oswobodził wzięte przez francuzów ohozy jednego z naszych jenerałów. Pod *Bery-en-Bac*, ścigając tylną straż francuzką, zabrał w niewolę 90 żołnierzy; pod *Soissons* 170 ludzi, przy tém oswobodził 160 *Ruskich* strzelców i 5 oficerów, zabranych w bitwie pod *Craon*. Znajdował się przy zdobyciu miasta *Reims*, a ścigając francuzką arjergardę, powtórnie

napadł na nią pod Saissens, rozgromił i zabrał w niewolę 270 dragonów i buzarów.

Oprócz orderów, na które zasłużył K. *Benkendorf* w tej sławnej kampanii, otrzymał, w 1813, rangę Podpółkownika, za odznaczenie się, i Nany w yższe zadowolenie, za wzięcie miasta Szalun. Mianowany Półkownikiem 1813 w październiku; Jenerał-majorem 1814 w październiku, i naznaczony dowódcą 2giej brygady 4tej dywizyi dragonów, w 1815 roku. W tymże roku rozkazano mu było zostawać przy Naczelniku 3ciej dywizyi ułanów. Choroba, osłabiwszy siły Jenerała *Benkendorfa*, zmusiła go opuścić na czas czynną służbę; w r. 1816 kazano mu liczyć się w kawalerii, i od 1 maja tego roku do 1819, bawił się za granicą dla poratowania zdrowia.

Przyszłszy do zdrowia, K. *Benkendorf*, chciał na nowo służyć Monarsze i Ojczyźnie, a że były czasy pokoju, przeto naznaczony był, w 1820, Posłem nadzwyczajnym przy Dworze Króla Jmci Wirtemburskiego i Wielkiego Xięstwa Badeńskiego. Zajęcia się dyplomatyczne nie mogły przytłumić w nim ducha wojennego. Nabywszy na polu sławy i niebezpieczeństw doświadczenia, będąc obdarzony od natury nadzwyczajnym męstwem, umieściwszy imię swoje w rocznikach wojennych, Konstanty *Benkendorf* oczekiwał tylko zdarzenia, w którémby znowu poświęcił Cesarzowi i Ojczyźnie życie i zdolności przez powrót do ulubionego sobie zawodu. Nastąpiła wojna z Persyą w 1825 roku, *Benkendorf*, opuściwszy familią, piękny klimat i wszelkie przyjemności życia w kraju cywilizowanym, puścił się za polotem Orła Ruskiego, za śnieżny Kaukaz, na spiekanie pola Adżerbeydzanu, aby walczyć z Persami za honor i sławę imienia Ruskiego. Tu, równie jak i w pierwszych kampaniach, każdy czyn K. *Benkendorfa* był nowym odznaczeniem się w służbie, przykładem dla wojska i prawem do powszechnego poważania. Roku 1826, w październiku, mianowany Jenerał-Adjutantem.

Poruczone mu było dowództwo nad wojskiem przodowym: na wejściu do obwodu Erywańskiego, pokonawszy nader wielkie trudności w czasie przejścia przez góry: Akzibijuk i Bezobdał, Jenerał *Benkendorf* zajął sławny klasztor Eczmiadziński. Pod Erywanem pierwszy z Jenerałów Rossyjskich rozproszył z jazdą naszą regularną sławnych najezdników Kurdijskich, a odbywając rozpoznanie twierdzy Sardar Abadu, zbliżał się do jej murów na wystrzał karabinowy. Zdumiewając nieprzyjaciela walecznością i szybkością poruszeń, Jenerał *Benkendorf* wpław przebył rzekę Zangę w obliczu konnicy Hassin Chanu, zbliżył się do Erywanu i rozproszył Sarbazow i konnicę, którzy zrobili wycieczkę z twierdzy, zajął przedmieścia, wznosił baterye, i działał z takim męstwem i roztropnością, iż jeszcze przed przybliżeniem się oddziału oblegającego, wprawił w rozpacz nieprzyjaciela. Tymczasem dowiedziawszy się, że mocny oddział dobornej jazdy nieprzyjacielskiej czyni poruszenia poza korpusem naszym. Jenerał *Benkendorf*, poszedł przeciw niemu z garstką wojska, przebył wpław Arax i Abirań, napadł na przewyżającą w siłach jazdę Perską, pobit ją i rozproszył, zabrawszy w niewolę wielu naczelników Perskich. W walnej bitwie pod Dżewan-Bułakiem, Jenerał *Benkendorf* był przykładem łagodności w obchodzeniu się ze zwyciężonymi i przez zachowanie surowej karności pociągnął wielu Chanów do poddania się Rossyi. Jenerał piechoty Hrabia Paskiewicz Erywański, na dowód szczególnego poważania dla Jenerała *Benkendorfa*, poruczył mu przyjąć Abbas-Mirzę w Ruskim obozie. Abbas-Mirza oddał także zupełną sprawiedliwość męstwu i znajomości sztuki wojskowej tego jenerała, pochwalając jego rozrządzenia w przeszłej kampanii.

Jenerał *Benkendorf* otrzymał, za odznaczenie się w tej wojnie, rangę Jenerał-Porucznika, order s. Włodzimierza 2ey klasy, i złotą szablę z bryllantami z napisem: *za waleczność*. Od poniesionych przezeń trudów i działania klimatu, doznał ciężkiej choroby, która zniszczyła słabe jego zdrowie. Ale gorliwość w służbie i żądza bycia pożytecznym, nadając wyższość jego duszy, pokonała słabość fizyczną. Jenerał *Benkendorf* nie chciał zostawać w bezczynności w nadarzonej z Turkami wojnie i udał się do armii. Dowodząc latającym oddziałem, przedarł się przez Balkany, w tydzień armii nieprzyjacielskiej, i na początku miesiąca lipca t. r. zajął Prawody, zniszczył tureckie transporta z zapasami i rozpedził partye nieprzyjacielskie. Ale śmierć przedwczesna położyła koniec czynom tego odważnego i biegłego Jenerała, którego samą zachował w tyłu bitwach. Umarł z choroby (w sierpniu) poświęcając zdrowie zawsze na pożyteczną służbę, i znosząc wszystkie przykrości życia obozowego na równi z szeregowymi żołnierzami. Strata jego była dotkliwym ciosem dla całego wojska: starsi opiekowali go jak syna, równi jak brata, podlegli jak oyc.

K. *Benkendorf* był człowiekiem odznaczającego się ukształcenia i oświaty. Znał doskonale języki: rossyjski, niemiecki, francuzki, angielski i włoski, z łatwością niemi mówił, pisał z czułością, rozsądkiem i wojskowym lakonizmem. Czytelnicy Pszczoły Północnej, bez wątpienia pamiętają piękne i rozsądne pisma z Persyi, w czasie kampanii, o przybyciu Abbasa-Mirzy do obozu Rossyjskiego, i inne: te wzorowe utamki wzięto z prywatnych listów, pisanych przez niego dorywczo, nie do druku. W zabawach przyjacielskich K. *Benkendorf* zachwycał swoją uprzejmością, rozsądkiem i towarzyskością, był, jeśli tak powiedzieć można, samą tylko czułością: dusza jego, twarda w niebezpieczeństwach, zamykała w sobie najsłodsze uczucia. Przyjaźń, ludzkość, dobroczynność, wdzięczność, były żywiołem tego szlachetnego męża. Utraciwszy ubóstwiącą przez siebie żonę (córkę Rzeczywistego Radcy Tajnego Alopeusa), do końca życia zostawał niepokieszony, i tylko w przyjaźni znajdował ulgę. Pelen uszanowania i prostoty ze starszymi, krotkoślny i otwarty z równymi, uprzejmy i czuły z młodszymi, bezinteresowny, litosiwy, zacy w całym tego wyrazu znaczeniu, mężny do niepowierzania, K. *Benkendorf* był od wszystkich wielbiony, kto go znał tylko z blika, i poważany od wszystkich w powszechności. Ale, obok łagodności i dobroci duszy, był nieugiętym w walce z możnym a występny. Prawda była u niego rzeczą najsświętszą, i mówił ją śmiało, myśląc nie o sobie, lecz o powszechnym dobru. Można go prawdziwie nazwać rycerzem uczciwości. Czysta dusza jego, porzuciwszy ziemię, zostawiła po sobie pamiętkę, jak jasny, światły dzień, oznaczony jakimkolwiek, powszechnym uszczęśliwieniem. Niezwydły w czułości i na toż śmiertelnym, K. *Benkendorf*, przed zgonem, oświadczył życzenie, byż pogrzebionym obok swej małżonki w Sztutgardzie (*). Ostatnia wola jego została spełniona. Ruski wędrownik w cudzej ziemi skropi łzami rozrzewnienia prochyszlachetnego i walecznego wojownika ruskiego: a pamięć jego pozostanie w rossyjskich rocznikach sławy wojennej i w sercach wszystkich Rossyan szlachetnych. To jest jedynym pocieszeniem dla jego przyjaciół i krewnych. Zostawił małoletnie dzieci: syna Konstantego lat jedynastu, i córkę Maryą lat dziewięciu. Lecz to nie są sieroty: czułą dla nich matką — Rossyja!

(*). Wznosił dla niej blisko Sztutgardu wspaniały pomnik z napisem: Nur sie (tylko ona).

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 17 Października v. s. 1828 roku.

1 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Dekretem Wileńskiego Głównego Sądu 1go Departamentu 24 augusta na żyda Hirszę Chaimowicza sądnego za kradzież nastąpił, po utwierdzeniu jego przez Naczelnika Gubernii, 29 zeszłego septembra N. 3,651, do wypełnienia komunikacyi między innymi postanowiono: o dwóch koniach: jednym siwym przez Wileńską Mieską Policją razem z ruchomością podsędnego Chaimowicza, i drugim kasztanowatym przez Kluczwoytę Zosielskiego Prychoda Pawłowskiego do Trockiego Niższego Ziem Sądu; równie o drugich dwóch koniach: także siwym i kasztanowatym, z kolasami przez obywatela Maciańskiego do Kowieńskiego Niższego Ziemskiego Sądu, dostawionych; także oszlei i wożach u żyda Szmóły Abelewicza w Miednikach przebywającego znajdujących się, opublikować, i jeżeli w ciągu trzech miesięcy właściciele z prawnymi dowodami dla odebrania nie zjawią się, wtenczas sprzedać one z publicznego targu i uzyskane pieniądze odesłać do Wileńskiej Magistratury Powszechny Opieki; zatem niniejszém ogłasza się, z takim dodatkiem, iż właściciele pomienionych rzeczy, do odebrania onych powinni jawić się do miejsc gdzie się znajdują, do Trockiego albo Kowieńskiego Niższego Ziem. Sądu, do których o tém razem z niniejszém posłano ukazy. Dnia 13 8bra 1828 r.

Sowietnik Nowicki.

Sekretarz Jamont.

Koleski Sekretarz W. Leonowicz.

1 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu Czasowej Expedycyi ogłasza się, iż z przyczyny nieoddania pożyczonego w tutejszey Magistraturze Powszechny Opieki przez P. Radcę Taynego i Kawalera Hrabiego Ogińskiego do 100,000 kapitału na ewikcyą murowanego jego domu ze skrzydłami w mieście Wilnie na Rudwickiej ulicy pod N. 270—253 i 254 położonego, przeznaczony przez Magistraturę pomieniony dom na sprzedaż w terminach: 1szym 16, 2gim 17 i 3cim ostatecznym 19 następującego listopada tego roku; zatem życzący kupić dom Senatorsa Ogińskiego, zechcą przybyć dla targow do Wileńskiej Magistratury Powszechny Opieki. Dnia 13 8bra 1828 roku.

Sowietnik Dmitrewski.

Sekretarz Sokołowski.

Naczelnik Stołu Konarzewski.

1 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechny Opieki niniejszém ogłasza, iż w niej będzie się sprzedawać przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą, za ominieniem terminu, murowany dom wysłużonego Profesora Radey Stanu Reszki, położony w mieście Wilnie, na przedmieściu Łukiszkach pod N. 856, we 4 miesiące od dnia późniejszego wydrukowania w gazetach obu stolic ogłoszenia, do czego osobno naznaczone będą uprzednie terminy. Dnia 7 oktobra 1828 roku.

Непременный Членъ и Кавалеръ Клейшъ.

Секретарь И. Солиманъ.

Начальникъ Шола Губернскій Секретарь

Андржеевскій.

1 Witebska Magistratura Powszechny Opieki niniejszém ogłasza, iż w niej za ominiony w terminie dług przedawać się będą z publicznego przez aukcyą targu, zostające na ewikcyi dwa murowane trzypiętrowe domy w mieście Witebsku, tutejszey obywatelki Beyli Mincowey; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.
Buchhalter Taranczuk.

1 Witebska Magistratura Powszechny Opieki niniejszém ogłasza, iż w niej za ominiony w terminie dług przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, zostający na ewikcyi murowany dom w m. Witebsku, tutejszego kupca Gabryela Rabanowicza z Kompanistami; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.
Buchhalter Taranczuk.

1 Witebska Magistratura Powszechny Opieki niniejszém ogłasza, iż w niej za ominiony w terminie dług przedawać się będą z publicznego przez aukcyą targu, położone w m. Witebsku drewniane domy z murowanymi sklepami i dalszym na dziedzińcu zabudowaniem, należące do Witebskiego obywatela Leyby Hurwicz; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.
Buchhalter Taranczuk.

1 Witebska Magistratura Powszechny Opieki niniejszém ogłasza, iż w niej za ominiony w terminie dług przedawać się będą z publicznego przez aukcyą targu, zostające na ewikcyi, położone w m. Witebsku: murowany trzypiętrowy dom i przy nim także murowany trzypiętrowy imbar, należące do Witebskiego obywatela Chaima Ariewicza Etingena; o terminach do targow ogłoszono będzie osobno.
Buchhalter Taranczuk.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski dekretem Remissyynym Sądu Gł. Grodzień. 2go Depart. w d. 16 julli 1828 r. ferowanym, dla usatysfakcyonowania kredytorów JW. Adama Bispinka Półkownika Woysk Pol. przeznaczony, do majątności Jeziernicy w Pcie Słonim. sytuowanej przybyły, ułatwił to wszystko, cokolwiek do zaskutecznienia w pierwszym zjeździe poruczoném było, to jest, urządził Administracyą nad dobrami rozbiorowi ulegającymi, przernaczył Jeometryczny wymiar onych i inwentacyi, uznał komportacyą na JW. Bispinku dziedzińcu, jego żonie JW. Teressie Bispinkowej, JW. Ostromęckich, i dalszych wszystkich kredytorach, stawających i niestawających, do spełnienia takowych komportacyow dzień 8 8bra terażn. r. w Kancellaryi Ziem. Słonim. pod wianami sprzeciwieństwa obowiązał, persystencyą złożyć się mających na komportacyą papierow przez cztery tygodnie i w tym przeciągu czasu wzajemną komunikacyą onych za rewersami zastrzegł i na powtórny swój zjazd do majątku Jeziernicy w pcie Słonim. sytuowanego, celem ostatecznego rozsądzienia całej konkursowey sprawy, dzień 26 nowembra bieżącego 1828 r. zakreślił, a pierwey jeszcze to jest d. 22 oktobra dla odbycia wizyi dobr rozbiorowi uległych przybyć do Jeziernicy postanowił; o czem wszystkiem stawające i niestawające, a względem

massy konkursowej interessowane strony przez niniejszą trzykrotnie w Gazetach St-Petersburskiej, Kuryera Litewskiego i Warszawskiej umieszczającą się Awizacją zawiadamiając, do stałości przed sobą w wyrażonym ostatecznym terminie, z dowodami i wszelką gotowością kredytorom JW. Adama Bispinka, oraz z jakiegokolwiek względu do dóbr jego w powiatach Słonim. i Wołkowyskim sytuowanych, pretensorow i wszystkie interessowane osoby, pod utratą ich należności czyli pod ammisją, na skutek polecenia Sądu Gł. w ostatecznym wyroku zakreślić się mającą, wzywa i powołuje. Działo się w Jeziernicy d. 6 septembra 1828 r.

Józef Jelski Exdywizor Prezydujący.

Nikodem Kiersnowski Exdywizor.

Jan Piruski Exdywizor.

Wincenty Janowski Sądu Gł. Grodz. i Exdywizorski Regent.

1 Niżej własnoręcznie podpisany na mocy plenipotencyi roku teraźn. idącego miesiąca 8bra z datowanej, i tegoż czasu w Sądzie Grodz. Wileńskim przyznanej od WW. JP. Konstantego i Tekli z Lipińskich Widziskich miie wydanej, oświadczam, że nim koley processu z WW. Janem Lipińskim, Wincentym i Maryanną z Lipińskich Lenartowiczami małżonkami o sukcesyą po zesłych rodzicach Kazimierzu i Ewie Lipińskich rozwinięta zostanie, awizując że wyż pomienione osoby z nikim w układy wchodzić niemoga, jakie kapitały po zgonie życia rodzicow i bądź jakiegokolwiek należności pochodzące od rodzicow zesłych zostały, a takowe chociażby sobie WJP. Jan Lipiński i przywłaszczat, miannjąc one że uiby pod imieniem jego, tego nie mocen będzie od nikogo odbierać, również jeśli processa lub inne dochodzenia przez WW. Lipińskiego Lenartowiczow we wszelkich jurysdykcyach rozpoczęte były o pozostałe należności zesłych Lipińskich, za nieważne uznając, i żeby mieszkańcy domow w Wilnie na Snipiskach będących a należnych do zesłych Kazimierza i Ewy Lipińskich, arend Janowi Lipińskiemu i Lenartowiczom nieopłacali, ze strony różnych successorow Widziskich interessowanych wszystkich przez niniejszą trzykrotną awizacją zastrzegam. Roku 1828 miesiąca 8bra 16 dnia.

Jako Plenipotent podpisuję Józef Leśniewski w. pol Chorąży.

Wolno drukować. Wilno d. 16 paździer. 1828 r. Cenzor Norbert Jurgiewicz.

1. Niżej podpisany zawiadamia Publiczność, że w dniach 19, 23 i ostatecznym 26 idącego 8bra będzie się sprzedawać z publiczney licytacji w domu W. Werowkinowey Prezesowey za Ostrą Brabą pod N. 1289 położonym, na satysfakcyą dekretowi Ziem. Wileńskiemu rub. sr. 280 k. 72½, na Stanisławie Prosińskim wskazującemu, nowa podwójna do tegoż Prosińskiego przynależna Karéta, a dekretem na satysfakcyą kredytora podana. Życzący więc takową Karétę kupić raczą w oznaczonych terminach do domu wyżey wspomnionego jawić się. Dnia 16 8bra 1828 r.

Wolno drukować Policymeyster Chrzastowski.

1 Podaje się do wiadomości iż na przedmie-

ściu Łukiszkach znajduje się magazyn drzewa sosnowego suchego, różney grubości, na opał za cenę pomierną. Życzący kupować raczą zgłosić się do Murgrabiego domu JW. Mikołaja Abramowicza pod N. 407, na Wileńskiej ulicy mieszkającego.

Wolno drukować Policymeyster Chrzastowski.

2 Skutkiem Ukazu Rządzącego Senatu 3go Appellacyjnego Departamentu d. 25 mca augusta idącego roku do Mińskiego Głównego Sądu 2go Departamentu względem uznania wieczystej taxy i exdywizyi na majątki zesłego Kazimierza Sulistrowskiego byłego Gubernatora Mińskiego pod N. 2012 nadesłałego, zrobiwszy Departament przez żurialną rezolucyą dnia 25 mca 7bra teraźn. roku należyte w wszystkich punktach rozporządzenie, iżby Sąd Exdywizorski w majątności Kurzeńcu w Peie Wileyskim sytuowanym exystujący czynności swej nie przyrywał ukazem onemu zalecił, do którego to Sądu Exdywizorskiego aby wszystkie do tey Exdywizyi interessowane strony na dzień 10 xbra idącego roku sami osobiście, lub przez swych plenipotentow z postługującemi sobie dowodami sub amissione stawaty, Sąd Główny Miński 2go Departamentu zastrzega, i o tém do gazet Kuryera Litt. niniejszą przesyła awizacją. 1828 roku mca 8bra 6 dnia.

Sekretarz Tytularny Sowieznik Atanazy Reut. Protokółista Józef Herman.

Nowe Dzieła.

3. W tych dniach wyszło z druku, nakładem Glücksberga Xiegarza i Typografa CESARSKIEGO Uniwersytetu, i sprzedaje się we wszystkich xiegarniach Wileńskich. Dzieło, pod tytułem: *Pastor Protestancki i jego Rodzina*. Romans przełożony z dzieł sławnego Augusta Lafontena przez E. F. Gurskiego 4 tomy. Cena r. sr. 2 kop. 50. a w gustowney tekturowej oprawie r. sr. 2 kop. 70.

Wolno drukować. Wilno d. 26 września 1828 roku. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

Kurs wezłow i pieniędzy:

St. Petersburg dnia 9 października.

Miejsce	Termin	Wartość	Wskazanie
Na Londyn	na 3 miesiące	pens 10½, 5	} za rub. assygn.
— Amsterdam	— 65 dni	cens 52½	
— —	— 3 mies.	— 52½	
— Hamburg	— 65 dni	szil. ban. 9½	
— —	— 5 mies.	— 9½, 5	
— Paryż	— 70 dni	santim. —	
— —	— 3 mies.	— 110, 110½	} za rub. assygn.
Czerw. zł. holend.		— r. — kop.	
Rubel złoty		3 — 86 —	
Rubel srebrny		3 — 68½	

Nieustający dochód Kommissyi umorzenia długow:

6½ assygnacyami	107	} procent.
6½ srebrem	—	
5½ takóż	—	

Odessa d. 28 września.

Na Wiedeń	na 3 mies. kreyc.	25½
— Tryest	— 3 mies.	kreyc. 25½, 5.
Machmud miękki	— 14 r. 70 k.	— — —
— — twardy	— 12 r. 60	— — —
Rub. sr.	— 5 r. 77	— — —
Rupje stary	— 2 r. 2	— — —
— nowy	— 2 r. 5	— — —
Talar hiszpański	— 4 r. 96½	— r. — k.
Czer. zł. holl.	— 11 r. 50	— 11 — 56 —

N o w a K s i a ż k a .

1 W Xiegarni Alexandra Zołkowskiego, przy ulicy Sto-Jańskiej, w domu Gucowicza, jest do przedania następujące dziełko:

Zbiór przepowiedzeń o upadku Tureckiego Państwa: 1. Greckiego Cesarza Leona prze-mądrego. 2. Metodyusza Biskupa Patrskiego. 3. Znaleziono na grobie Konstantyna wielkiego. 4. Marcina Zadeka. 5. Sułtana Solimana. 6. Arabskiego astrologa Musta-Eddyna. Przekład z Rosyjskiego; z portretem tureckiego Sułtana Machmuda II. 8vo w Wilnie 1828.

Cena exemplarza srebr. kop. 30.

Z pocztą do miejsca oznaczonego kop. 45.

Można też dostać u Pana Makarewicza w Mińsku.

Pozwolono drukować. Wilno d. 15 października 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

3 Od Wołyńskiej Magistratury Powszechnej Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niej powtórnie przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą, przeterminowany, nieruchomy majątek obywatela Radcy Tajnego Hrabiego Stanisława Worcela, położony w Wołyńskiej gubernii w Rowieńskim Pcie, we wsi Złazném 135 dusz płci męskiej włościan, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonymi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem, za nieopłacenie za pożyczką w Magistraturze przez plenipotentą Hr. Stanisława Worcela, Gubernialnego Sekretarza Bielskiego kapitału i procentów srebr. 2682 rub. 93 kop. i ass. 7489 r. 95 kop.; dla czego naznaczono terminy do targowiszy 22, 2gi 25 i 5ci ostateczny 29 stycznia następującego 1829 roku. Zatem życzący kupić ten majątek, zechcą przybyć na oznaczone terminy do tej Magistratury z gotowemi pieniędzmi i widzieć w niej sprzedającego się majątku inwentarz. Dnia 2 października 1828 r.

Pełniący obowiązek Wołyńskiego Gubernialnego Zytomirski Powiatowy Marszałek i Kawaler Jan Głęboki.

Sekretarz Kondratjew.

3 Od Podolskiej Magistratury Powszechnej Opieki niniejszém ogłasza się, iż oddany na ewikcyą tej Magistraturze, za ominiowaniem terminu murowany dom Kamienieckiego obywatela żyda Herszka Uszerowicza Sihała, w mieście Kamieńcu położony, oceniony 16000 rub. ass., dla uzyskania długu, za pożyczką jego w Magistraturze, wynoszącego oprócz procentów 100 czer. zł. złotem, 1375 srebr. i 1250 rub. assygn., będzie się sprzedawać w tej Magistraturze we 4 miesiące od późniejszego wydrukowania o tém w gazetach obu stolic, o czém ogłoszono będzie osobno.

Sekretarz Czarnucki.

3 Niżej podpisani w skutek dekretu Rémisssynego Ziem. Lidz. w dacie 1828 roku junii 21 dnia zapadłego, dla rozdzielenia funduszów zesłego Jana Frąckiewicza b. Sędziego, oraz żony jego Zuzanny z Iwaszkiewiczów i syna Antoniego Sędziego Frąckiewiczów przeznaczającego, w terminie naznaczonym to jest w dniu 15 bieżącego mca julii do majątku Lebidki zjechawszy, po ułatwieciu pierwszo zjazdowych kwestii, ostateczne rozpoznanie wszelkich między temi WW. Frąckiewiczami a ich kredytorami stosunków, na dzień 20 przyszłego miesiąca oktobra odłożyli, ażeby więc interessowani w tém dziele i mający pretensye do wymienionych WW. Frąckiewiczów na powyższy termin jawić się sub amisione nieomieszkali, przez niniejszą awizacyą zapowiadają. Datt 1828 julii 20 dnia.

Leonard Dowgierd b. Sędziego Ziem. Pttu Lidz. Prezydujący Exdywizor.

Kazimierz Adamowicz Exdywizor.

Józef Dzieżyo Lidzki Grodzki Pisarz Exdywizor.

2 Oświadczenie imieniem Staroz. Wulfa Jankielowicza Jakubsona obywatela Wileń. czyni się z następnej okoliczności: dało się słyszeć żał. delatorowi, iż niejaki osoby miały zamiar sformować testament niby przez żał. Delatora uczyniony; zapobiegając więc temu, ażeby w samej istocie nie było tak mimo wiedzy żał. delatora, a nakrzywdę istotnych sukcesorów działaniem, przez niniejsze urzędowe oświadczenie żałcy delator zapowiada, że nigdy po datę terazniejszą żadnego testamentu nie czynił, i jeżeliby w późniejszym czasie jaki się okazał, więc jest bez żadnego waloru, mimo wiedzy żał. delatora działany, żadnego znaczenia nie ma, i u prawa przyjętym (jako sfabrykowany) być nie może. i w tém nadal bezpieczeństwo bez omieszkania niniejsze urzędowe opowiadania czyniąc własną ręką podpisuję. Datt roku 1828 mca 8bra 8 dnia, niemniej jeżeliby ktokolwiek miał pretensyjne pisma, wexle, obligi i tym podobne do żał. delatora stosujące się, ażeby dla odebrania satysfakcyi pod upadkiem pretensyi swych jawili się do Sądu Magistratu Wileń. do dnia 15 gbra terażn. 1828 r. zastrzega się.

Виленскій Зшей Гильдія Купецъ Вулфъ Янкѣловичъ Якубсонъ.

Roku 1828 mca oktobra 8 d. po nastalej w Magistracie Wileń. rezolucyi przed Aktami miasta Wilna stawając obecnie Wileński 3ciej gildyi kupiec Wólf Jankielowicz Jakubson, takowe oświadczenie wpisać do protokołu potocznego podał, o czém, i że jest wpisane świadczę.

(L. S.) Ignacy Misiewicz M. W. Regent.

Wolno drukować Wilno d. 9 paździer. 1828 r. A. Powstański Prez. Kom. Cen. Wileń. Radca Koll. i Kawaler.

Wilno dnia 17 Października r. 1828 Roku.

Nowe dzieła.

2 Wyszło z druku dziełko pod tytułem: *Historia Literatury Polskiej*. Podług dzieł Bentkowskiego, Juszyńskiego, Ossolińskiego i Sołtykowicza, w krótkim rysie wystawił Zygmunt Bartoszewicz. W Wilnie nakładem i drukiem A. Marcinowskiego. 1828. Cena sr. kop. 22½. Dostać można w Redakcyi Kuryera Litt.

Pozwolono drukować. Wilno d. 13 paździer. 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

2 Szawelski Ekonomiczny Komitet Wod Kommunikacyi niniejszém ogłasza, iż w nim w następującym miesiącu listopadzie 11, 13 i 14 będą się odbywać targi z przetargiem we 24 godzin na pozostałe jeszcze wykopanie kanału Windawskiej Wodney Kommunikacyi łączącej i obwodney. Cała ta robota mogącą bydź rozdzielona na dwa lata t. j. 1829 i 1830 zawiera się w wyrzuceniu ziemi zwyczajnego i torfowego gruntu: 1ey warsty do 90,000 kub. sążni, 2giey warsty do 60,000 kub. sąż., 3ey warsty do 45,000 kub. sąż., 4tey warsty do 18,000 kub. sąż., 5ey warsty do 20,000 kub. sąż., 6ey do 7,000 kub. sążni, 7ey warsty do 7000 kub. sąż., 8ey warsty do 5,500 kub. sąż., 9ey warsty do 3,500 kub. sąż., 10tey warsty do 350 kub. sąż., 11stej warsty do 350 kub. sążni. Życzący przyjąć na siebie tę robotę całą w ogólności albo częściami, zechcą przybydź dla targow na wyżej pomienione terminy z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami, przy czém objawione będą warunki na pomienioną robotę.

2 Sąd Główny Litewsko Wileński Cywilnego Departamentu stosownie do wyroku swego 12 oktobra 1827 roku nastalego, przywoławszy na dniu 2 oktobra idącego 1828 roku sprawę konkursową kredytorow Senatorsa Państwa Rossyjskiego Hrabiego Michała Ogińskiego, i zualazwszy, iż ze strony Skarbu, Duchownych i dobroczynnych instytutów, liczne objawiono do masy Senatorsa Ogińskiego pretensye, które jako porządkiem śledztwiennym mające się przewodzić, bez odpowiedzi i objaśnienia ze strony masy pozostać niemogą; przeto wszystkie prozby i anexa przy dziele konkursowém kredytorow Senatorsa Ogińskiego znajdujące się, i powyższe pretensye zajmujące, zalecił Kancellaryi swojej komunikować obrońcy masy Adwokatowi Kazimierzowi Antuszeviczowi, oraz dał poruczenie temuż Antuszeviczowi, aby o takowych pretensyach fundusz Senatorsa Ogińskiego obarczających, przedstawił objaśnienie, z wykazaniem zarzutów, jeżeli jakie przeciwko tymże pretensyom massa mieć może. Z takowego zaś powodu odroczywszy sprawę konkursową kredytorow Senatorsa Ogińskiego do dnia 3 nowembra idącego 1828 roku, zapowiedział, aby w tym terminie interessowane strony ze wszelką do rozprawy przystąpiły gotowością. W konkluzyi Sąd Główny zważywszy: że sprawa konkursowa kredytorow Senatorsa Ogińskiego Ukazem Rządzącego Senatu do rozpatrzenia poruczona, wymaga licznych zatrudnień, których bez zamitręże-

nia zwyczajnych spraw w Sądzie Głównym przewodzących się, Kancellarya zaskutecznie nie może, a ztąd dla odwrócenia takowego zamitrężenia wypada pomnożyć liczbę osob kancellaryjnych, nadto nagroda Komornikom pomiarą dóbr pod konkurs oddanych zajmującym się, przeznaczona, wynosić może przeszło 20,000 złotych, że oraz bez zabezpieczenia takowych wszystkich wydatkow dzieła do konkluzyi doprowadzić nie można; w zamiarze przeto ustronienia wszelkiej mitregi i celem zbliżenia dla kredytorow satysfakcyi, postanowił; aby każdy z prywatnych wierzycieli, przy wniesieniu do Sądu pretensyi swojej od 1000 złotych do rekognicyi podanych, złożył w Kancellaryi Sądu Głównego pod kwit osoby na to wybraney, po 50 kop. srebrem, zastrzegając, iż rachunek ze wszystkich tego rodzaju pieniędzy i onych obrótu dostatecznie wyprowadzonym zostanie, tudzież satysfakcyja kredytorom za takową opłatę z masy konkursowey domierzoną będzie, o czem dla wiadomości interessowanych osob podań awizacye do Gazet tutejszych i Królestwa Polskiego Sąd Główny stawającemu od masy Adwokatowi Antuszeviczowi nakazując, na cel takowy wręczył jemu niniejsze podpisem urzędowym upoważnione ogłoszenie. Datt roku 1828 miesiąca października 11 dnia.

Assesor Gasper Billewicz.

Ferdynand Wołłodko Regent.

2 Roku 1828 mca oktobra 10 d. zgodnie z postanowieniem na dniu dzisiejszym ogłoszonym; Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na usatysfakcyonowanie kredytorow zeszytej Marjanny w pierwszym zamęzcziu Pileckiey a w powtórnym Laskowskiey Kapitanowey, z funduszu po niej pozostałego ustanowiony i w mieście powiatowym Wilkomierzu agitujący się, wszystkie interessowane strony zawiadamia, iż przystąpił do oczywistego toku objaśnionej sprawy, i że tę w dniu 2 nowembra biejącego roku wezmie w namowę, przeto aby każdem mający potrzebę przyniesienia ze swej strony żądania i objaśnienia przed upływem wyrażoney datty pod utratą rzeczy jawił się, ostrzega.

Stanisław Tadeusz Stomma Z. P. W. Sędzia Exdywizor.

Andrzej Butler Z. W. Sędzia i Exdywizor.

Józef Makarski Grodz. Wit. Pisarz i Exdywizor. Regent Iwanowski.

3 Od Wołyńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż opisane tutejszey gubernii w miasteczku Jampolu cztery domy i jeden murowany kram ze sklepem tamecznych żydów, za nieplacenie peny za kontrabandę, ocenione jako to: Berki Haiperina 300 rub., i kram jego 1000 rub., Ayzika Leybowicza 100 rub., Szmuyły Soyfera 120 rub., oddane na sprzedaż z publicznego targu; zatém życzący kupić te domy i kram, zechcą przybydź do tego Rządu na terminy 16, i 24 następującego oktobra, a 3ci ostateczny, od dnia wydrukowania w gazetach, we 3 miesiące. Dnia 18 septembra 1828 r.

Sekretarz Lawdański.

Rząd Pożyczkowego Banku Państwa ogłasza, iż na podstawie postanowienia Komitetu PP. Ministrów 1827 roku lutego 1 dnia N a y w y ż e y utwierdzonego, z majątku Hrabiego Solohuba w Mohilewskiej Gubernii w różnych powiatach położonego, oddają się na sprzedaż z publicznych targów uczestki; jedne od drugich formalnie ograniczone, z osobnemi na każdy uczestek specjalnemi planami i iawentarzami, takż fabryka parusiny z robotnikami i zakładem, i muzyka, jak jest wyrażono w niżej położoney tabelli, zrobioney przez byłą Kommissyą do spraw i długow Hrabiego Solohuba, i głoszoney przez nią w 1826 roku w gazetach obu stolic.

Jakie mianowicie uczestki, na ile oddziałów rozłożone i gdzie są położone.	Męzkiey pći dusz.		Karczmy.	Młyny wodne z iuszami i bez nich.	Folwarki.	Z i e m i e.																Wyliezonego rocznego dochodu za rok 1827my.	
	Podług rewizyi.	Rzeczywiście.				W t e y l i c z b i e.																Ruble.	Kop.
						Całey w ogólności.		Oromey.		Sianożęci.		L a s u.				Pod wsiami, ogrodami i konopiskami.		Cerkiewney.					
						Dziesięć.	sążni.	Dziesięć.	sążni.	Dziesięć.	sążni.	Dziesięć.	sążni.	Dziesięć.	sążni.	Dziesięć.	sążni.	Dziesięć.	sążni.	Dziesięć.	sążni.		
<i>Uczestki Igo Oddziału w Czhausowski powiecie.</i>																							
1. Mikadinowski	554	488	1	3	1	5154	1715	3513	188	326	1655	688	510	611	888	178	1224	36	2048	10,612	97½		
2. Pupły	174	151	1	—	1	1577	1960	893	906	168	31	308	2380	157	576	45	667	—	—	3,398	52		
3. Anenhof	111	80	1	—	1	1034	1248	643	525	35	1036	172	1731	155	1419	29	1537	—	—	2,495	93½		
4. Lublin	311	370	1	—	—	2839	370	1736	338	254	958	595	1235	124	1484	148	1155	—	—	5,397	52		
<i>Uczestki IIgo Oddziału takż w Czhausowski powiecie.</i>																							
1. Krasiewicz	145	118	—	—	—	1515	1967	964	2250	61	2348	132	2298	92	1151	63	1128	—	—	2,412	31		
2. Nikolsk	470	417	2	1	1	4410	1592	2525	1920	486	2236	1086	1443	255	1686	218	538	57	869	6,865	57½		
3. Sofianpol	316	222	2	1	1	2878	1954	2274	2268	238	108	306	1134	940	765	110	79	—	—	5,063	97½		
4. Nadiezen	182	210	1	1	1	1764	2561	821	2225	151	2356	302	126	303	765	185	1691	—	—	4,118	43½		
<i>Uczestki IIIgo Oddziału takż w Czhausowski powiecie.</i>																							
1. Prihuż	187	117	1	—	—	1684	2275	950	1980	158	1967	309	807	205	418	60	1903	—	—	3,478	87½		
2. Pietropawłowsk	228	199	1	—	—	2186	106	699	902	240	—	263	—	792	—	147	1004	57	2200	3,860	41½		
3. Lesosiek	353	357	2	—	—	3300	816	1123	215	599	15	—	—	1370	1428	206	2017	—	—	5,290	13½		
4. Janowa Buda	292	289	1	1	—	2691	1628	1622	2317	219	598	540	2312	152	531	156	1070	—	—	4,203	79½		
<i>Uczestki IVgo Oddziału takż w Czhausowski powiecie.</i>																							
1. Kazimirow	310	309	—	—	—	2813	637	1771	1777	138	2093	525	238	258	788	119	541	—	—	5,501	28		
2. Wysoki	179	150	1	—	—	1663	1627	909	2155	162	1420	164	1000	710	—	116	1852	—	—	3,019	37½		
3. Radomysl	284	203	1	—	—	2581	1626	990	73	255	1828	506	1572	748	986	80	1967	—	—	3,821	37½		
4. Michalpol	190	171	1	—	—	1675	1610	1017	850	108	851	—	—	443	2384	68	523	37	1800	3,127	17½		
<i>Uczestki Vgo Oddziału w powiatach Czhausowski, Mściawskim i Kopyskim.</i>																							
1. Iwanow	356	342	1	1	1	3158	1220	1838	1570	249	1492	424	1411	567	2271	77	1970	—	—	6,733	38½		
2. Monpole	488	206	1	1	1	4649	1019	2796	346	314	1976	831	2037	368	931	338	309	—	—	9,003	34½		
3. Lwów	146	144	1	—	—	1417	2250	822	1886	149	684	271	1964	17	1345	126	1171	—	—	1,976	48		
4. Osipow	214	192	2	—	—	1991	2338	559	693	216	1097	877	1535	212	2202	125	1611	—	—	2,923	79½		
<i>Uczestki VIgo oddziału w Orszańskim powiecie.</i>																							
1. Werynhof	324	259	—	—	—	2939	754	1765	338	227	240	—	—	862	1496	84	1080	—	—	3,850	1½		
2. Elenhof	245	237	1	—	—	2223	265	1518	558	123	466	—	—	665	1311	116	468	—	—	3,908	25½		
3. Nowosielsk	169	131	—	—	—	1535	1595	931	1508	45	1720	—	—	497	441	61	326	—	—	2,393	43½		
4. Kamięograd	107	105	—	—	—	970	169	1673	104	54	312	—	—	213	1639	29	514	—	—	1,837	65		
<i>Uczestki VIIgo Oddziału takż w Orszańskim powiecie.</i>																							
1. Sienkow	376	349	2	2	1	3426	1806	1601	1620	418	846	1107	1876	207	494	91	1970	—	—	8,256	20½		
2. Rudkowszczyzna	136	122	2	1	1	1275	813	618	2382	183	893	524	1146	56	514	92	678	—	—	2,993	29½		
3. Wereszczaki	139	123	—	—	—	1390	1668	732	2148	151	143	—	—	332	968	73	1607	—	—	2,537	83½		
4. Uspięnsk	169	175	2	1	—	1587	2292	838	1868	184	2152	202	305	254	1000	107	1767	—	—	3,267	33½		
5. Ekaterynhof	366	302	1	—	1	3321	1105	2226	1480	198	811	—	—	765	900	131	314	—	—	5,330	64		
<i>Uczestki VIIIgo Oddziału takż w Orszańskim powiecie.</i>																							
1. Dobromysl	294	299	2	1	—	2701	1924	1936	1280	254	1540	397	1365	—	—	82	1539	30	1200	4,901	79½		
2. Alexandrow	405	355	2	—	1	3671	711	2399	1242	419	1474	519	1766	—	—	132	1229	—	—	7,291	59½		
3. Spask	245	220	—	—	1	2278	665	1319	440	219	1676	—	—	613	478	126	571	—	—	4,682	66½		
4. Sowa	361	325	3	1	1	5402	1292	1308	739	403	688	628	916	484	958	215	1113	72	1868	6,745	2½		
5. Natalin	833	862	—	2	1	7860	1402	2897	248	2687	327	1107	1110	668	1600	391	1417	108	1700	21,047	30		

Do uczestki Igo Oddziału Mikadinowskiego przynależy Miasteczko Hory, fabryka parusiny znajduje się w tém miasteczku, w fabryce tej działa sto warstatów, a robotników jest pći męzkiey 137, żeńskiey 77; rzeczywiście zaś z dziećmi ich, męzkich 149, żeńskich 104 duszy. Wyrabiają się na nicy flamskie pćtwa, rawenduk i pćporusina biała i surowa, roczny dochód z nięy pobierany bydz może do 10,000 rubli.

W uczestce Vgo Oddziału Leonpole jest gorzelnia, w której wypędza się wódki miesięcznie do 1800 wiader. Takież gorzelnie znajdują się w uczestce Oddziału VIIgo Sienkowie i w uczestce Oddziału VIIIgo Natalinie, i do tego uczestku Nataliny należy miasteczko Horki, przynoszące stały i znaczny dochód z odkupu trunkowego, kram i miejsce dworowych.

Wyrażone wyżej w tej Tabelli uczestki majątku zawierając w sobie stawy i wiele przepływających rzeczek, wyborny gatunek ziemi i folwarki, oprócz tego gospodarskie urządzenia, i znajdujące się w pobliżu Dniepra i nie bardzo wielkiej odległości od Dzwiny, mogą dostarczać wszystkich sposobów do pewnego wynalezienia dochodu. Każdy wymieniony w tej Tabelli uczestek przedawać się będzie oddzielnie.

Oznaczona liczba rzeczywistych dusz, wyrażona będzie przy powtórny ogłoszeniu, po otrzymaniu dokładniejszych wiadomości. Zarządzający Kancellaryą Jakub Fiedorow.